

Asia: VN/14164/2024

Asemanhaltijan tehtävien järjestäminen Suomessa

Lausuntopyynnön kysymykset

1. Haluatteko esittää yleisiä huomioita arviomuistiolounnoksesta?

Vammaisfoorumi on 28 valtakunnallisen vammaisjärjestön yhteistyöjärjestö, jonka tarkoituksena on YK:n vammaisten ihmisten oikeuksia koskevan sopimuksen mukaisesti edistää vammaisten ihmisten tasa-arvoa ja yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Vammaisfoorumi edustaa jäsenjärjestöjensä kautta noin 223 000 vammaista ja pitkäaikaissairasta ihmistä.

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

a) Säännöt oikeudesta kuljetukseen

Vammaisfoorumi pitää hyvänä rautatievastuuasetuksen 21 artiklan 1 kohdan mukaista menettelyä siitä, että rautatieyritysten ja asemanhaltijoiden on laadittava, tai niillä on oltava, säännöt vammaisten henkilöiden ja heidän henkilökohtaisten avustajiensa sekä liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeudesta kuljetukseen ilman syrjintää. On tärkeää, että arviomuistioon on sisällytetty YK:n vammaisyleissopimuksen mukainen kirjaus siitä, että säännöt on laadittava vammaisia henkilöitä ja liikuntarajoitteisia henkilöitä edustavien järjestöjen ja tarvittaessa näiden henkilöiden edustajien aktiivisella myötävaikutuksella.

Suomessa ei ole laadittu artiklassa 21 tarkoitettuja asemanhaltijan sääntöjä. Säännöt tulisi laatia siten, että ne ovat siten yhtenäiset asemahaltijoista riippumatta, että vammaisen henkilö voi asioida kaikilla asemilla sujuvasti, yhtenäisiin käytäntöihin perustuen. Tulevaisuudessa VR:n rooli tulee muuttumaan ja Suomeen voi tulla uusia rautatieyrityksiä. Näihin mahdollisiin muutoksiin varautumisen edellyttää, että asemanhaltijoille tulee laatia omat säännöt. Asemanhaltijoiden ja rautatieyritysten käyttöön laadittavien sääntöjen tulee taata katkeamaton ja toimiva palvelu.

Ehdotetun EU-säännöksen osalta Vammaisfoorumi pitää tarkoituksenmukaisena, että multimodaalisen matkustajaliikennekeskuksen pitäjä olisi rautatievastuuasetuksessa tarkoitettu asemanhaltija, kun multimodaalinen matkustajaliikennekeskus on perustettu siten, että rautatieasema sisältyy keskukseen. Ehdotus sääntöjen yhdenmukaisuudesta vammaisten ja liikuntarajoitteisten oikeuksia koskevien säännösten kanssa, jotka sisältyvät liikennemuotokohtaisiin matkustajanoikeusasetuksiin on perusteltu. Vammaisfoorumi muistuttaa, että esim. avustamispalvelun tulisi yhdenmukaisesti kattaa kaikki liikennepalvelumuodot. Avustamispalvelun tarvetta koskevan ilmoituksen tulisi ulottua kaikkiin matkustusmuotoihin sujuvasti yhdellä ilmoituksella. Tässä yhteydessä on myös tärkeä YK:n vammaisyleissopimuksen mukainen kirjaus siitä, että säännöt on laadittava vammaisia henkilöitä ja liikuntarajoitteisia henkilöitä edustavien järjestöjen kanssa. On tärkeää turvata jokaisen vammaisen ihmisen yksittäisen matkan palvelut, kun siihen sisältyy useamman julkisen liikennevälineen käyttö. Oli asemanhaltija mikä tahansa, kaikilla tulisi olla samat velvoitteet.

b) Avunanto rautatieasemilla ja junissa sekä avunannon edellytykset

Vammaisfoorumi kannattaa toimintamallia, että avustaminen rautatieasemilla kuuluu molempien toimijoiden tehtäviin (asemanhaltijan sekä rautatieyrityksen). Tässä kuitenkin varmistettava luotettavasti vastuualueet, ettei synny epäselvyyksiä avun antamisessa, jonka seurauksena vammaisen ihminen jäisi tosiasiallisesti ilman avustamista. Tieto avustamistarpeesta tulee välittyä asemanhaltijalle ja rautatieyritykselle. Tämän tiedon merkitys korostuu etenkin poikkeavissa tilanteissa, jotta mahdolliset vammaisen matkustajan erityistarpeet tulevat huomioituiksi. Lähtökohtaisesti asemien ja junakaluston esteettömyys ja toiminnan saavutettavuus tukee vammaisen ihmisen itsenäistä toimintaa matkustaessaan.

Tilanteissa, joissa junassa tai asemalla ei ole saattamista varten koulutettua henkilöstöä tai asema ja juna ovat miehittämätön asemanhaltijoiden tai rautatieyritysten on varmistettava kuitenkin, ettei vammaisten tai liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeus matkustaa rautateitse esty. Tällöin asemalla tulee olla toimivia siirtymistä avustavia, apulaitteita. On myös tärkeää, että matkustajilla on etukäteen tieto palvelutason puutteista.

Nykymallin mukaan matkustajan tulee ilmoittaa avuntarpeestaan 24 tuntia ennen kuin apua tarvitaan. Ilmoittamisen tulisi olla mahdollista monin erilaisin tavoin. Vammaisfoorumi kuitenkin korostaa, että rautatieyrityksen ja asemanhaltijan on pyrittävä kaikin tavoin huolehtimaan avun antamisesta myös silloin, kun ilmoitusta ei olisi tehty. Vammaisilla henkilöillä ja liikuntarajoitteisilla henkilöillä tulee olla mahdollisuus myös spontaaneihin matkustusratkaisuihin yhdenvertaisesti muiden matkustajaryhmien kanssa.

Avustamispalvelun toteutumisen ja sujuvuuden varmistaminen edellyttää toimivaa yhteistyötä oikea-aikaisen informaation välittymisessä rautatieyritysten, asemanhaltijoiden, lipunmyyjien ja matkanjärjestäjien kesken. Tässä oma tehtävä on keskitetyillä yhteyspisteillä, joilla on velvollisuus ottaa vastaan avunantoa asemilla koskevat pyynnöt, tiedottaa yksittäisistä avunantopyynnöistä asemanhaltijoille ja rautatieyrityksille sekä jakaa esteettömyystietoa. Nämä kaikki tiedot tulisi olla

käytettävissä kaikissa tilanteissa erikseen myös rautatieyrityksillä, asemanhaltijoilla, lipunmyyjillä ja matkanjärjestäjillä.

Vammaisfoorumi pitää avustamispalvelua tärkeänä myös lähiliikenteessä. Tässä keskeistä on tarjota edelleen ns. ramppipalvelua mutta myös junan henkilökunnan antama apu. Ramppipalvelun osalta olisi tärkeää, että se olisi saatavilla myös yllättäviin matkustamistarpeisiin. Tältäkin osin vastuunjaon tulisi olla selkeä. Lähiliikenteessä tulisi toteutua kaikki samat vammaisten ihmisten matkustamista tukevat palvelut kuin kaukoliikenteessä. Päivittäisen elämän kannalta sujuvan lähiliikenteen merkitys on oleellinen mahdollistaen esim. työssä käynnin.

Tieto avustamispisteen paikasta tulee olla helposti matkustajan saatavilla ja ne tulisi merkitä yhdenmukaisesti kaikilla asemilla. Informoinnin osalta yhteistyö eri toimijoiden kesken on merkityksellistä.

Vammaisfoorumi kannattaa sitä, että ehdotuksessa asetukseksi multimodaalisista matkustajanoikeuksista säädettäisiin vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeudesta avustukseen yhtenäisen multimodaalisopimuksen yhteydessä. Tässä keskeistä on liikenteenharjoittajien, terminaalipitäjien ja välittäjien yhteistyö sekä avun antaminen korvauksetta vammaisille ja liikuntarajoitteisille henkilöille. Tämä tulisi huomioitavaksi multimodaalisten sopimusten yhteydessä. Niissä keskuksissa, joissa yhdistyy useampi liikennemuoto tulisi olla yhteinen piste, jonne keskittyy kaikkia toimijoita koskeva tieto ja kaikille toimijoille ohjattava tieto sekä tiedon koordinointi. Erilaiset muutostilanteet palveluissa (esim. laitteiston rikkoutuminen) tulee välittyä ajantasaisesti vammaisille matkustajille, jotka ovat ilmoittaneet palvelun tarpeesta.

Vammaisfoorumi pitää tärkeänä, että avun tarpeesta riittäisi vain yksi ilmoitus, joka välittyisi kaikille toimijoille tiedoksi. Tulevassa asetusehdotuksessa on huomioitava rautatieasetusta vastaavia säännöksiä avuntarpeen ilmoittamista koskevasta aikarajasta, matkustajan oikeudesta tehdä vain yksi ilmoitus avuntarpeesta, ilmoitusten maksuttomuudesta ja niiden välittämisestä eri toimijoiden välillä, liikenteenharjoittajien ja terminaalipitäjien veloitteesta järjestää avustaminen, jos ilmoitus on tehty aikarajan puitteissa sekä tarkempia säännöksiä avunannon edellytyksistä. Edelleen Vammaisfoorumi korostaa vammaisten henkilöiden ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeutta matkustaa ja saada tarvitsemaansa apua, vaikka ilmoitusta ei ole tehty aikarajan puitteissa tai se on jätetty tekemättä. On tärkeää, että näissäkkin tilanteissa liikenteenharjoittajien ja terminaalipitäjien olisi pyrittävä kaikin tavoin huolehtimaan avun antamisesta siten, että vammaisen henkilön tai liikuntarajoitteisen henkilön matkustusoikeus toteutuu.

c) Tiedot lähimmistä asemista, joilta on saatavissa avustamispalvelua

Osassa asemia ei ole henkilöstöä. Vammaisfoorumi pitää tärkeänä, että näissä tilanteissa rautatieyritysten ja asemanhaltijoiden on huolehdittava matkustajille tietä siitä, millä lähimmistä

asemista on avustavaa henkilöstöä saatavilla. Tällä hetkellä käytettävissä oleva esteettömän matkustamisen puhelinnumero on yksi toimiva käytänne. On tärkeää, että velvoite antaa tietoa avustamispalvelua antavista asemista koskee asemanhaltijoita sekä rautatieyhtiöitä. Tiedot tulee löytyä yhdenmukaisina niin asemanhaltijan kuin rautatieyhtiön verkkopalveluista. Tämä matkustajille suunnattu tieto tulee kuulua osana myös Väyläviraston liikenteenohjaustehtävää.

Lähiliikenteen osalta nykyiset toimivaksi osoittautuneita yhteistyökäytänteitä on hyvä jatkaa. Vammaisfoorumi kannattaa arviomuiston kirjausta siitä, että HSL alueen lähialuekarttoihin tulisi lisätä tieto asemien avustamispalveluista ja maksuttomasta numerosta. Koska edellä kuvattu malli on toimiva, tulee sitä hyödyntää myös kaikessa tulevassa lähiliikenteessä.

d) Liikkumisvälineiden, apuvälineiden ja avustavien koirien korvaaminen

Vammaisfoorumi pitää perusteltuna, että liikkumisvälineet, apuvälineet (mukaan lukien avustajakoirat), jotka ovat vahingoittuneet tai kadonneet matkat yhteydessä korvataan asianmukaisella tavalla, ilman, että matkustajalle aiheutuu syntyneestä haitasta kustannuksia.

Vastuutahon selkiyttäminen on tärkeää, jotta matkustaja tietää, mille taholle korvausvaatimus tulee osoittaa.

Vammaisfoorumi kannattaa ehdotetun multimodaaliasetuksen mukaista korvausvastuuta. Tässä keskeistä on, että korvausvastuu kohdistuu siihen tahoon, joka kulloinkin vastaa avustamisesta tai on aiheuttanut vahingon.

e) Henkilöstön koulutus

Vammaisfoorumi on nähnyt hyvänä VR:n järjestämän koulutuksen henkilökunnalleen vammaisten ihmisten kohtaamisesta ja avustamisesta. Jos ja kun jatkossa asemanhaltijoiden tehtäväkuva selkeytyy, tulee myös asemanhaltijoilla olla valmiuksia avustaa vammaisia henkilöitä ja liikuntarajoitteisia henkilöitä.

Mahdolliset uudet rautatieyhtiöt on veloitettava järjestämään henkilöstölleen vastaava koulutus.

f) Matkustajien henkilökohtainen turvallisuus

Matkustajien turvatoimenpiteet tulee kohdentua matkustajien henkilökohtaisen turvallisuuden varmistamiseen rautatieasemilla ja junissa ja riskien ennakointiin.

Koska tällä hetkellä ei ole yksityiskohtaisemmin määritelty, mitkä ovat nimenomaan asemanhaltijan vastuualueelle kuuluvat matkustajaturvallisuuteen liittyvät tehtävät tulee niitä selkeyttää; mitkä turvallisuusseikat on huomioitava asemarakennuksen sisällä (odotustilat, wc-tilat) ja sen välittömässä läheisyydessä (ei laiturialue).

g) Valitusten käsittelymenettelyt

Vammaisfoorumi katsoo, että asemanhaltijoiden tehtäviin tulee kytkeä valitusten vastaanottaminen, valitukseen vastaaminen ja tarvittaessa valituksen ohjaaminen oikealle taholle. Matkustajan tulee voida myös antaa palautetta joko rautatieyrityksen tai asemanhaltijan kautta. Pidämme hyvänä ratkaisuna myös sitä, että valitusten käsittelymenettelyä toteutettaisiin myös multimodaalisissa keskuksissa.

h) Palvelujen laatuvaatimukset

On perusteltua, että asemanhaltijalle kohdennettavat laatuvaatimukset pohjautuvat voimassa olevaan rautatievastuuasetukseen, jossa asemanhaltijalle tulee tulla velvoite vahvistaa palvelujensa laatuvaatimukset ja valvoa niiden toteutumista. Huomioitavaksi tulee palveluiden toimivuus myös poikkeustilanteissa.

Vammaisfoorumi näkee laatuvaatimusten toteutumisen ja vastuun kannalta välttämättömänä selkeyttää asema-alueiden hallinnointia asemanhaltijan, rautatieyrityksen ja Väyläviraston kesken.

Ehdotetun EU-säännöksen mukaan, asetukseksi multimodaalisista matkustajanoikeuksista ehdotetaan myös säädettäväksi palvelujen laatuvaatimuksista. Tämä säännös kohdentuisi multimodaalisten keskusten ylläpitäjiin sekä sellaisiin liikenteenharjoittajiin, jotka myyvät yhtenäisiä multimodaalisopimuksia. Sisällöltään se vastaisi pitkälti rautatievastuuasetuksen 29 artiklaa. On perusteltua, että multimodaalisen matkustajaliikennekeskuksen pitäjän olisi vahvistettava omat palvelunsa laatuvaatimukset.

i) Matkustajien oikeuksista tiedottaminen

Lähtökohtaisesti Vammaisfoorumi pitää tärkeänä, että matkustajan oikeuksia koskeva tieto on helposti löydettävissä, esteetöntä ja saavutettavaa. Pidämme perusteltuna asemanhaltijan tiedotusvelvollisuutta, joka varmistaisi, että asemalla on myös fyysisesti saatavissa tietoa siitä, miten matkustajan tulee toimia, jos matkustajaoikeudet eivät toteudu.

Vammaisfoorumi kannattaa ehdotusta siitä, että tietoja matkustajanoikeuksista ja valvovista viranomaisista voitaisiin myös lisätä Väyläviraston ja HSL:n tuottamiin lähialuekarttoihin.

Vammaisfoorumi kannattaa ehdotusta, että asetukseen multimodaalisista matkustajanoikeuksista tuotaisiin säännöksiä keskitetyistä yhteyspisteistä, joita perustettaisiin multimodaaleihin matkustajaliikennekeskuksiin. Tämän mukaisesti asemanhaltijat perustaisivat jokaiseen tällaiseen matkustajaliikennekeskukseen keskitetyn yhteyspisteen liikuntarajoitteisia ja vammaisia henkilöitä varten. Keskitetyillä yhteyspisteillä olisi velvollisuus ottaa vastaan avunantoa asemilla/terminaaleissa koskevat pyynnöt sekä tiedottaa avunantopyynnöistä terminaalin pitäjille ja liikenteenharjoittajille. Yhteyspisteiden ja niiden käyttöä koskevien opasteiden sekä ohjeiden on oltava esteettömiä ja saavutettavia.

j) Sopimus junaan pääsyä helpottavien laitteiden tarjoamisesta ja hallinnasta sekä avun ja vaihtoehtoisten kuljetusten tarjoamisesta

Vammaisfoorumi pitää tärkeänä, että PRM-YTE -asetuksen vaatimusten mukainen sopimus saataisiin vastaamaan tämän päivän liikenteen vaatimuksia huomioiden matkustajan oikeudet. Tämä selkeyttäisi toimintaan mm. poikkeustilanteissa, joissa joudutaan järjestämään vaihtoehtoista kuljetusta. Vammaisfoorumi on tullut tietoa, että aina vaihtoehtoiset kuljetukset eivät ole aina vastanneet matkustajan tarpeita esteettömän liikkumiskaluston suhteen.

Haluamme korostaa junaan pääsyä helpottavien laitteiden ja esteettömyyden merkitystä vammaisen ja liikuntarajoitteisen henkilön matkustamisen varmistamisessa. Tämä usein konkretisoituu tilanteissa, joissa tasoeroa junan uloskäynnin ja asemalaiturin välillä ei olisikaan mutta ylitettävä väli on liian leveä ja pyörätuolin etu- tai takarengas voivat pudota väliin. Pyörätuolissa istuva matkustaja ei pysty tässä tilanteessa menemään junaan tai poistumaan siitä.

k) Avun tarjoaminen laitteiden huollon aikana

Arviomuistion mukaan Suomessa ei ole tällä hetkellä asemilla välineitä tai laitteita, joita käytettäisiin vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden avustamisessa junaan. Käytännössä junaan nousemisen apuna käytetään tietyissä junissa käytössä olevaa VR:n omistamaa pyörätuoliramppia ja pyörätuolinostinta. Näitä laitteita ja välineitä säilytetään VR:n kalustossa ja käytetään junissa VR:n henkilöstön toimesta, eivätkä ne siten kuulu infrastruktuuria koskevan osajärjestelmän soveltamisalaan.

Vammaisfoorumi pitää kysymystä avun tarjoamisesta laitteiden huollon aikana perusteltuna. Huoltotoimenpiteet eivät saa rajoittaa vammaisten ihmisten yhdenvertaista liikkumista. Tästä tärkeä informoida matkustajia, jotka etukäteen ilmoittautuneet avustamispalvelun/laitteiden käytön tarpeen.

l) Kirjalliset toimintaohjeet ja käytösäännöt

Vammaisfoorumi pitää tärkeänä kirjallisten toimintaohjeiden ja käyttösääntöjen laatimista sekä niissä olevan tiedon välittämistä työntekijöille.

Tässä jaettu toimintamalli vastuutahoineen vaikuttaa selkeältä saavutettavuuden käyttösääntöä lukuun ottamatta. Toimintaohjeiden yhtenäisyys lisää luotettavuutta.

m) Kuulemismenettely asemien rakentamisessa

YK:n vammaisyleissopimus on ratifioitu Suomessa vuonna 2016. Siinä artiklan 4 (Yleiset velvoitteet) kohta 3: ”Laadittaessa ja toimeenpantaessa lainsäädäntöä ja politiikkoja, joilla tätä yleissopimusta pannaan täytäntöön, sekä muissa vammaisia henkilöitä koskevissa päätöksentekoprosesseissa sopimuspuolten tulee neuvotella tiiviisti vammaisten henkilöiden kanssa ja aktiivisesti osallistaa heidät, mukaan lukien vammaiset lapset, heitä edustavien järjestöjen kautta.”

n) Liikuntarajoitteisten henkilöiden kuljetusta ja avustamista koskevien tietojen käsittely

Vammaisfoorumi katsoo, että nykytilannetta tulee arvioida uudelleen siinä tilanteessa, jos asemanhaltijalle tulee velvoite/mahdollisuus järjestää avustajapalvelua.

o) Asemalla tapahtuva tiedottaminen

Suomessa matkustajainformaatiopalvelujen tuottaminen asemilla ja laitureilla ei ole siirtymässä asemanhaltijalle vaan kuuluu jatkossakin raideliikennelaissa rataverkon haltijalle. Tästä huolimatta Vammaisfoorumi haluaa muistuttaa tiedon saavutettavuudesta. Ajantasaisen esteettömyystiedon jakaminen ja esteettömyysdirektiivin tuomat velvoitteet tulee huomioida myös asemanhaltijan kohdalla.

Asemanhaltijoiden on ilmoitettava lähtevien junien tyyppi ja/tai numerot, määräasema, tarvittaessa väliasemat, lähtöraide tai rata sekä aikataulun mukainen lähtöaika. Tässä yhteydessä olisi tärkeä ilmoittaa myös kaluston esteettömyystiedot.

Vammaisfoorumi kannattaa suositusta siitä, että tulisi tuoda saataville kaikki sen hallussa olevat aikataulutiedot sekä varmistaa, että aikataulutiedot ovat paikkansa pitäviä ja ajantasaisia. Tähän suositukseen kytkeytyy myös asemanhaltijan velvollisuus taata rautatieyrityksille, julkisille elimille sekä kolmansille osapuolille pääsy edellä tarkoitettuihin vaihto- ja siirtymäaikoja koskeviin aikataulutietoihin.

Lisäksi Vammaisfoorumi muistuttaa esteettömyyden huomioimisesta, kun uusia dynaamisia opasteita asennetaan asema-alueille.

p) Rautatieasemien esteettömyyttä koskevat tiedot ja tiedon päivittäminen

Tällä hetkellä asemanhaltijan rooli ja asemaseutujen hallinnointivastuut ovat epäselvät. Vammaisfoorumi pitää välttämättömänä vastuiden selkiyttämistä. Laaja-alainen reaaliaikainen esteettömyystieto tulisi olla keskitetysti löydettävissä; asema-alueella liikkuminen, asema-alueen pysäköinti, asemarakennus, wc-tilat, lipun ostaminen, avustamispalvelut, laiturialueet, liikennöivä kalusto.

q) Asemanhaltijan mahdolliset uudet tehtävät:

- **Matkustajien oikeuksia koskevat velvoitteet, joita on ehdotettu laajennettaviksi multimodaalisiin matkustajaliikennekeskuksiin (yllä kohdat a, b, e, h ja i, kommentit voi esittää myös nykyisten velvoitteiden kommentoinnin yhteydessä)**
- **Kokonaan uudet asemanhaltijalle mahdollisesti osoitettavat velvoitteet (matkustajien kanssa käytettävät viestintävälineet, keskitetyt yhteyspisteet multimodaaleissa matkustajaliikennekeskuksissa, asemien minimivaihtojen määrittely)**

Matkustajien oikeuksia koskevat velvoitteet, joita on ehdotettu laajennettaviksi multimodaalisiin matkustajaliikennekeskuksiin: Vammaisfoorumi on ottanut kantaa multimodaalisiin matkustajaliikennekeskuksiin kantaa kohtien a,b ja h yhteyksissä.

Keskitetyt yhteyspisteet multimodaaleissa matkustajaliikennekeskuksissa:

Vammaisfoorumi kannattaa ehdotusta, että asetukseen multimodaalisista matkustajanoikeuksista tuotaisiin säännöksiä keskitetyistä yhteyspisteistä, joita perustettaisiin multimodaaleihin matkustajaliikennekeskuksiin. Tämän mukaisesti asemanhaltijat perustaisivat jokaiseen tällaiseen matkustajaliikennekeskukseen keskitetyn yhteyspisteen liikuntarajoitteisia ja vammaisia henkilöitä varten. Keskitetyillä yhteyspisteillä olisi velvollisuus ottaa vastaan avunantoa asemilla/terminaaleissa koskevat pyynnöt sekä tiedottaa avunantopyynnöistä terminaalin pitäjille ja liikenteenharjoittajille.

Kokonaan uudet asemanhaltijalle mahdollisesti osoitettavat velvoitteet:

Vammaisfoorumi pitää välttämättömänä selkeyttää asemanhaltijoiden tehtäviä. Matkustajaoikeuksista informointi kuuluu tähän oleellisena. Multimodaalisten matkustajaliikennekeskusten (rautatieasema; asemanhaltija) kohdalla korostuu tiedonvälitys eri liikennepalvelujen välisistä vähimmäisvaihtoajoista.

Kannattamme Euroopan rautatieviraston suositusta siitä, että rautatieyritysten tulisi tuoda kattavasti saataville palvelujensa aikataulutietoja sekä ehdotusta asemanhaltijalle säädettävästä veloitteesta tuoda tietyt vaihtoaikoihin ja siirtymiin liittyvät aikataulutiedot rautatieyritysten, julkisten elinten ja kolmansien osapuolten saataville, ajantasaisina. Vammaisfoorumi korostaa, että tietoihin tulee sisällyttää esteettömyystieto ja poikkeustilanteet. Esimerkiksi junanvaihtotilanteet, joissa jatkoyhteys ei onnistu (jommankumman junan ollessa myöhässä) ja matkustaja on ilmoittautunut tarvitsevänsä avustamispalvelua.

3. Arviomuistioluonnoksen yhteenvedossa on esitetty neljä karkeaa etenemisvaihtoehtoa. Mikä muistiossa tarkemmin kuvatuista alustavista etenemisvaihtoehdoista olisi mielestänne toimivin?

- 1. Asema-alueiden omistusta tai asemien sopimus pohjaista hallinnointia keskitetään ja nämä toimijat määritetään lainsäädännössä asemanhaltijoiksi koko Suomessa tai tietyillä asemilla.**
- 2. Asema-alueiden omistajat määritetään asemanhaltijoiksi lainsäädännössä.**
- 3. Asemanhaltijaa ei määritetä lainsäädännössä, mutta asemanhaltijan lakisääteiset tehtävät osoitetaan tarvittaessa lainsäädännössä tehtäväperusteisesti tietyille toimijoille.**
- 4. Asemanhaltijaa ei määritetä lainsäädännössä eikä asemanhaltijan tehtäviä erikseen osoiteta toimijoille, vaan asemanhaltijan EU-asetuksen mukaisten tehtävien hoitamiseen puututaan tarvittaessa tapauskohtaisesti valvonnan keinoin.**

-

4. Mikä on näkemyksenne etenemistavasta 1? Millaisia vaikutuksia tällä etenemistavalla olisi?

-

5. Mikä on näkemyksenne etenemistavasta 2? Millaisia vaikutuksia tällä etenemistavalla olisi?

-

6. Mikä on näkemyksenne etenemistavasta 3? Millaisia vaikutuksia tällä etenemistavalla olisi?

-

7. Mikä on näkemyksenne etenemistavasta 4? Millaisia vaikutuksia tällä etenemistavalla olisi?

-

8. Puuttuuko arviomuistioluonnoksesta näkemyksenne mukaan jokin etenemisvaihtoehto? Miten arvioitte sen vaikutuksia verrattuna arviomuistiossa esitettyihin etenemisvaihtoehtoihin?

-

9. Haluatteko täydentää tai korjata arviomuistioluonnoksessa asemanhaltijan lakisääteisten tehtävien valvonnan nykytilasta tai muutostarpeista esitettyä?

-

10. Onko teillä muita kommentteja, jotka toivotte huomioitavan muistiossa kuvattujen asemanhaltijan lakisääteisten tehtävien järjestämisessä?

-

Ignatius Katri
Vammaisfoorumi ry